

163

30. sept.

BRÁÐABIRGÐAREGLUGERÐ**um notkun loftskeytastöðva og talstöðva í íslenskum skipum.**

Með tilliti til þess ástands, sem nú ríkir, er hér með sett eftirfarandi reglugerð samkvæmt 7. gr. bráðabirgðalaga, um fjarskiptavirki, frá 5. júlí 1940, sbr. og 3. gr. laga nr. 31 frá 1936.

1. gr.

Á siglingu milli Íslands og Stóra Bretlands eða samveldislanda þess mega íslensk skip fyrst um sinn því aðeins hafa meðferðis loftskeytastöð eða talstöð (en ekki hvorttveggja), að stöðin sé innsigluð af póst- og símamálastjórninni, og má ekki brjóta innsiglið né nota stöðina í millilandasiglingu nema í neyð.

Við strendur Íslands mega íslensk fiskiskip ekki heldur nota loftskeytastöðvar nema í neyð, enda séu þær innsiglaðar af póst- og símamálastjórninni. Hins vegar mega þau nota talstöðvar sínar, ef þær hafa verið leystar úr innsiglingu af póst- og símamálastjórninni, og þó aðeins til nauðsynlegra tilkynninga, er varða fiskveiðarnar, samkvæmt reglum í tilkynningu útgefinni af póst- og símamálastjórninni 9. júlí 1940.

2. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða útilokun frá frekari siglingum og sektum allt að 10000 krónum.

3. gr.

Reglugerð þessi öðlast þegar gildi.

Atvinnu- og samgöngumálaráðherrann, 30. september 1940.

Ólafur Thors.

Guðmundur Hlíðdal.

164

2. okt.

REGLUGERÐ

um sölu og veitingar áfengis, er um ræðir í lögum nr. 33 frá 9. janúar 1935 og lögum nr. 3 frá 4. apríl 1923.

Samkvæmt 12. gr. laga nr. 33 frá 9. jan. 1935, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði um sölu og veitingu áfengra drykkja, er um ræðir í nefndum lögum og lögum nr. 3 frá 1923:

1. gr.

Áfengisverzlun ríkisins hefir aðsetur sitt í Reykjavík og útibú í Reykjavík, Hafnarfirði, Vestmannaeyjum, Seyðisfirði, Akureyri, Siglufirði og Ísafirði, svo og í öðrum kaupstöðum og kaupsíðum, eftir því sem ríkisstjórnin kann að ákveða, eftir að fullnægt hefir verið skilyrði því, er um ræðir í 9. gr., 2. mgr., áfengislaganna nr. 33 frá 1935.

2. gr.

Áfengisverzlun ríkisins má ein flytja áfenga drykki hingað til lands. Þó er henni óheimilt að flytja til landsins öl, sem hefir inni að halda meira en 2¼% af vínanda að rúmmáli.

3. gr.

164

Áfengisverzlunin selur áfengið eftir því, sem nánara er ákveðið í reglugerð 2. okt. þessari og gildandi lögum.

4. gr.

Áfengisverzlunin selur áfengið þeim, er hér segir:

1. Veitingastað, sem öðlzt hefir heimild til veitinga áfengra drykkja.
 2. Læknum, sem rétt hafa til lyfjasölu, og lyfsölum, þó aðeins það áfengi, sem talið er í lyfjaskrá, og aðeins til lyfja, og í samræmi við reglugerð, er sett hefir verið samkvæmt 10. gr., 1. tölul., 2. mgr., áfengislaganna.
 3. Þeim, sem rétt hafa til að fá keyptan vínanda til iðnþarfa, efnarannsóknna, náttúrugripasafna og annara verklegra nota, svo og þeim, sem rétt hafa til sölu vínanda til eldsneytis, er gerður hefir verið óhæfur til drykkjar, hvorttveggja í samræmi við það, er fyrir er mælt í reglugerð, er sett var samkvæmt 10. gr., 3. tölulið, áfengislaganna.
 4. Alþingi, ríkisstjórn og bæjarstjórnnum til risnu.
- Óheimilt er áfengisverzlun ríkisins að afhenda áfengi nema gegn staðgreiðslu.

5. gr.

Ríkisstjórnin ákveður, að fengnum tillögum forstjóra Áfengisverzlunar ríkisins, útsöluverð áfengisins með hliðsjón af áfengisstyrkleika og innkaupsverði. Álagning á vín þau, er um ræðir í lögum nr. 3 frá 1923, verður að vera innan þeirra takmarka, er þau lög setja.

6. gr.

Allt það áfengi, sem áfengisverzlunin lætur af hendi, skal merkt innsigli hennar. Á hverri flösku skal tilgreint útsöluverðið.

7. gr.

Fjármálaráðuneytið ræður forstöðumenn útibúanna og ákveður kjör þeirra. Sölulaun þeirra mega ekki vera hærri en hér segir:

a. Útsala í Reykjavík:

Fyrir sölu vína, er nema að útsöluverði allt að 800 þús. kr., 4% af útsöluverði.

Fyrir næstu 200 þús. kr. útsöluverðs 2%.

Fyrir það, er salan kann að fara fram yfir 1 milljón, 1½% af útsöluverði.

b. Útsölur utan Reykjavíkur:

Fyrir sölu vína, er nema að útsöluverði allt að 70 þús. kr., 15% af útsöluverði.

Fyrir næstu 30 þús. kr. útsöluverðs 7%.

Fyrir það, er salan kann að fara fram yfir 100 þús. kr. 2½%.

Heimilt er fjármálaráðherra að kveða öðruvísi á um launakjör forstöðumanna útibúanna að fengnum tillögum forstjóra Áfengisverzlunar ríkisins.

8. gr.

Forstöðumenn útibúanna skulu fara nákvæmlega eftir ákvæðum þessarar reglugerðar, gildandi lögum og þeim frekari ákvæðum, er stjórnarráðið og Áfengisverzlun ríkisins kann að setja um sölu yfirleitt eða sérstaklega fyrir hvern stað. Forstöðumaður Áfengisverzlunar ríkisins skal í samráði við fjármálaráðuneytið mæla fyrir um hvernig bókfærslu og skilum útibúanna skuli hagað.

9. gr.

Útsölustöðum Áfengisverzlunar ríkisins er óheimilt að afhenda áfengi nema gegn staðgreiðslu.

164

2. okt.

Útsölustaðirnir skulu vera lokaðir frá hádegi á laugardögum og aðfangadögum stórhátíða til kl. 9 að morgni næsta virkan dag.

11. gr.

Óheimilt er Áfengisverzlun ríkisins og útibúum hennar að afhenda áfengi öðrum einstaklingum en þeim, sem fengið hafa áfengisbók. Dómsmálaráðuneytið sér um útgáfu áfengisbóka og ákveður gerð þeirra og verð.

12. gr.

Hver sá einstaklingur, sem óskar að fá rétt til áfengiskaupa, skal senda hlutað-eigandi lögreglustjóra, í Reykjavík sakadómara, umsókn um áfengisbók. Lögreglustjóri (sakadómari) afhendir þeim einum áfengisbók, er á lögheimili í umdæmi hans og uppfyllir eftirfarandi skilyrði:

1. Er 21 árs eða eldri.
2. Hefir ekki gerzt sekur um óleyfilega sölu eða bruggun áfengis.
3. Hefir ekki með dómi verið bannað að kaupa eða neyta áfengis, sbr. 64. gr. hegningarlaganna.

Lögreglustjórum og dómurum skal skylt að tilkynna Áfengisverzlun ríkisins og næsta útibúi hennar þegar í stað, ef einhver gerist brotlegur á nefndan hátt, en áfengisverzlunin tilkynnir útibúum sínum, svo og veitingahúsum þeim, er vinsöluleyfi hafa.

Lögreglustjórar geta veitt erlendum ríkisborgurum, sem dveljast hér um stundarsakir, áfengisbækur eftir sömu reglum og íslenskum ríkisborgurum.

Áfengisbækur gilda um eitt ár í senn, í fyrsta sinn til ársloka 1941.

Misnotkun áfengisbókar veldur missi hennar, minnst 6 mánuði, enda liggi ekki þyngrí refsing við samkvæmt öðrum lögum.

Hver lögreglustjóri heldur skrá í því formi, sem ráðuneytið ákveður, yfir þá, sem fengið hafa áfengisbók í umdæmi hans, og lætur Áfengisverzlun ríkisins og áfengisvarnarnefndum afrit af þeim í té.

13. gr.

Áfengisbækur skulu hljóða á nafn, og er óheimilt að framselja þær öðrum. Í þeim skal vera sýnishorn af rithönd eiganda (fullt nafn) er hann ritar á skrifstofu lögreglustjóra eða hreppstjóra við móttöku bókarinnar, en þeir votta undirskriftina.

Sá, sem dvelst utan lögheimilis síns og ekki hefir fengið áfengisbók, á rétt á, að lögreglustjórinn þar, sem hann á lögheimili, gefi út handa honum áfengisbók og sendi hana til lögreglustjórans á dvalarstað hans, þar sem hann ritar nafn sitt í bókina, veitir henni viðtöku og vottar þá lögreglustjórinn á dvalarstaðnum undirskriftina.

Kvitta skal fyrir móttöku áfengisbóka.

Karlmaður, sem fengið hefir áfengisbók, öðlast rétt til kaupa á mánuði hverjum sem svarar 4 — fjórum — hálfflöskum af sterkum drykkjum, eða 4 — fjórum — heilflöskum af heitum vínunum, eða 8 — átta — heilflöskum af borðvínunum.

Er hér samkvæmt málvenju með heilflösku átt við $\frac{3}{4}$ lítra flösku, en með hálfflösku $\frac{3}{8}$ lítra flösku.

Áfengisbækur veita kvenmönnum rétt til kaupa á helmingi þessa áfengismagns.

Í áfengisbókum karla skulu vera fjórir afhendingarseðlar fyrir hvern mánuð, en í áfengisbókum kvenna tveir, og skal kaupandi undirrita þá sjálfur í áfengisútsölnunni með fullu nafni og heimilisfangi og taka á móti áfenginu persónulega gegn sýningu áfengisbókarinnar og afhendingu seðlanna, þó má því aðeins afhenda vín gegn seðlum þessum að þeir séu fastir í áfengisbókinni þegar henni er framvísað í áfengisútsölu. Skriflega pöntun má afgreiða, ef kaupandi býr utan lögsagn-

arumdæmis sem áfengisútsala er í, enda fylgi henni áfengisbók með undirrituðum 164
afhendingarseðlum. Allar slíkar pantanir skal jafnaðarlega afgreiða sem póstsendingar eða um skipaafgreiðslur til kaupanda sjálfs. Áfengisvarnarnefndir hafa rétt 2. okt.
til að fylgjast með slíkum áfengissendingum. Áfengisseðlarnir falla úr gildi, séu þeir ekki notaðir í þeim mánuði, er þeir gilda fyrir. Ekki má afgreiða fyrirfram út á áfengisseðla í lögsagnarumdæmi útsölustaða, og ekki nema til 3 mánaða í senn til þeirra, sem fjær búa.

Útsölumenn skulu halda saman öllum afhendingarseðlum, sem þeir taka á móti, og senda mánaðarlega aðalskrifstofu áfengisverzlunarinnar.

14. gr.

Veitingar áfengis, þ.e. sölu til neyzlu á staðnum, má aðeins hafa um hönd af þeim, sem dómsmálaráðuneytið veitir heimild til þess, og aðeins í þeim húsakynnum, er ráðuneytið samþykkir. Skyldur er veitingasali að fara í öllu eftir ákvæðum reglugerðar þessarar og reglum þeim, er ráðuneytið setur honum í veitingaleyfi eða á annan hátt.

15. gr.

Veitingar áfengis mega aðeins fara fram á tímabilinu frá kl. 12 á hádegi til kl. 2½ síðdegis, og frá kl. 7 til 11½ síðdegis. Þó má veita áfengi í lokuðum samkvæmum eftir kl. 11½ síðdegis, en þó aldrei lengur en til kl. 4 f. h. Ekki má vín vera á borðum gesta lengur en ½ klukkutíma, eftir að liðinn er sá tími, er áfengi má veita.

16. gr.

Heimilt er Áfengisverzlun ríkisins að selja áfengi til veitingahúss 10% hærra verði en áfengið er selt í áfengisútsölum. Veitingastað skal leyfð verðframbærsla, sem nemur allt að 35% af kaupverði hans á áfenginu, þegar neytendum er selt vín á hálfum og heilum flöskum. En auk þess má veitingahús hækka verðið um allt að 25% frá þessu verði, þegar sala fer fram á annan hátt. Áfengisverzlun ríkisins skal semja verðskrár yfir útsöluverð vína á veitingastað, sem gestir eiga aðgang að.

17. gr.

Sala áfengis á veitingahúsi má einungis fara fram með fullkominni máltíð.

Engum má selja meira en 18 cl af sterkum drykkjum eða 36 cl af heitum vínunum, eða 72 cl af borðvínunum með hverri máltíð. Ákvæði þessarar greinar eiga ekki við um lokuð samkvæmi, enda liggi fyrir í hvert sinn leyfi lögreglustjóra fyrir samkomunni.

18. gr.

Enginn má hafa með sér vín í veitingahús eða hafa það með sér þaðan. Veitingamanni er skylt að gæta þess, að ekki sé brotið gegn þessu.

19. gr.

Óheimilt er veitingastöðum að selja vín:

1. Þeim, sem yngri eru en 21 árs.
2. Þeim, sem eru bersýnilega ölvaðir, þegar þeir beiðast kaupa.
3. Þeim, sem sekur hefir gerzt um óleyfilega sölu eða bruggun áfengis.

20. gr.

Engum er heimilt að auglýsa áfengi né einstakar áfengistegundir.

21. gr.

Hver, sem notar eftirmynd af merkjum Áfengisverzlunar ríkisins, eða misnotar þau á nokkurn hátt, sæti refsingu að lögum.

164

2. okt.

22. gr.

Lögreglustjórar geta ekki neytt heimildar þeirrar til að leyfa, að áfengi sé um hönd haft í félagsskap, sem ræðir um í 17. gr. 2. mgr. áfengislaganna, nema í veizlum, samsætum og öðrum slíkum samkvæmum, þar sem sýnt er, að félagsskapurinn í heild eða einstakir þátttakendur í honum hafa ekki fjárhagslegan hagnað af. Slík leyfi má ekki veita skemmtifélögum.

Ekki má heldur veita slík leyfi til vinnautnar í samkvæmum, sem haldin eru á veitingastöðum, ef ætla má að til þeirra sé stofnað í tekjuskyni fyrir veitingahúsið.

Slík leyfi verða aðeins veitt innan lögsagnarumdæmis, þar sem Áfengisverzlun ríkisins hefir útsölu.

Þegar leyfi er fengið samkvæmt framansögðu, lætur Áfengisverzlun ríkisins, eða útsölar hennar utan Reykjavíkur, annast um veitingu vína í samkvæmum, og skal veitingaverð áfengis vera hið sama og í veitingahúsi, er öðlæzt hefir rétt til áfengisveitinga.

Leyfi samkvæmt 17. gr., 2. mgr. áfengislaganna skulu vera skrifleg, og skal þess getið í þeim, hvert tilefni leyfisins sé og hvar samkvæmið verði haldið. Samrit af leyfinu skal hlutaðeigandi lögreglustjóri tafarlaust senda til dómsmálaráðuneytisins.

23. gr.

Lögreglustjórum skal heimilt að loka útsölu eða veitingastað áfengis um einn eða fleiri daga, ef óeirðir eru byrjaðar eða yfirvofandi á staðnum eða önnur slík tilefni gefast, er hafa það í för með sér, að sérstök hættu geti stafað af vinnautn manna. Jafnan skal hlutaðeigandi lögreglustjóri tilkynna dómsmálaráðuneytinu símleiðis, ef unnt er, en ella við fyrsta tækifæri, þegar slík lokun á sér stað og tilefni hennar.

24. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum frá 25 kr. nema þyngri refsing liggi við samkvæmt áfengislögunum nr. 33 frá 1935 eða öðrum lögum.

25. gr.

Reglugerð þessi gengur þegar í gildi og er jafnframt úr gildi numin reglugerð nr. 10 frá 30. jan. 1935 og reglugerð frá 21. okt. 1938, um viðbót við þá reglugerð.

Þetta er hér með birt til eftirbreytni öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 2. október 1940.

Hermann Jónasson.

Gústav A. Jónasson.